

Asia: VN/27452/2020/

Työryhmän mietintö julkisuuslain ajantasaistamisesta

Yleisperustelut sekä suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Huomionne yleisperusteluista sekä suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys -jaksosta (mietinnön jaksot 2-5 ja 10)?

-

Soveltamisalan laajentamista koskevat ehdotukset

Miten arvioitte vaikutuksia, joita seuraa mietinnössä ehdotetun julkisuuslain soveltamisalan laajentamisesta julkisen hallintotehtävän hoitamiseen kokonaisuudessaan? Onko mietinnössä jäänyt tältä osin tunnistamatta joitakin erityisiä vaikutuksia, jotka liittyvät organisaationne erityispiirteisiin?

-

Miten arvioitte vaikutuksia, joita seuraa mietinnössä ehdotetun julkisuuslain soveltamisalan laajentamisesta julkisyhteisön määräysvallassa oleviin yhteisöihin ja säätiöihin? Onko mietinnössä jäänyt tältä osin tunnistamatta joitakin erityisiä vaikutuksia, jotka liittyvät organisaationne erityispiirteisiin?

Sidosyksikkönä toimiva yhteisö (yhtiö) voi joissain tilanteissa tarjota kilpailuilla markkinoilla olevaa ratkaisuaan (esim. algoritmia, tietojärjestelmää, ohjelmistoa) sovellettuna valtiolle tai muulle julkisyhteisölle (ns. inhouse-hankintana) osana kokonaistoimitustaan. Lakiesityksen perusteella saattaa syntyä tilanne, missä osana inhouse-menettelyä toteutettua suorahankintaa, sidosyksikkö voi joutua avaamaan merkittävää kilpailuilla markkinoilla olevaa ipr-oikeuttaan julkiseksi, ja siten menettää kilpailuetuaan avoimilla markkinoilla joko kokonaan tai osittain.

Katsomme, ettei julkisuusperiaate edellyttäisi em. tilanteessa yrityksen kilpailuedun ja liikesalaisuuden esim. ohjelmistokoodin tai menetelmän julkaisua. Lakiehdotukseen ehdotamme tarkennusta tältä osin salassapitoperusteiden tarkkarajaisemmaksi määrittämiseksi, ja em. tilanteessa mahdollisuutta selkeästi salata osan tai kokonaan asiakirjoista.

Katsomme yleisesti, että voimassa oleva julkisuuslaki vastaa jo nykyisellään julkisuusperiaatteen toteutumiseen sidosyksikköhankinnoissa, koska tilaajana toimiva viranomainen soveltaa jo nykyisin kaikkia hallinnon yleislakeja. Ehdotettu julkisuuslain soveltamisalan laajentaminen nostaa sidosyksikkönä toimivan yhteisön hallinnon kustannuksia sekä joissain tapauksissa edellyttää asiakirjahallinnan laajentamista. Katsomme, että muutoksella on kokonaisuutena merkittävä vaikutus sidosyksikköhankintojen kokonaiskustannuksiin julkisyhteisöissä. Kustannusvaikutuksia arvioimme syntyvän myös julkisyhteisön määräysvallassa olevan ja kilpailulla markkinalla toimivan yhtiön osalta; tietopyyntöihin vastaaminen edellyttää näissä yhtiöissä uutta oikeudellista osaamista ja harkintaa, vaikka teknisesti asiakirjapyyntö jäisi lain soveltamisalan ulkopuolelle kilpailulla markkinalla olevan luonteensa takia.

Emme pidä perusteltuna ehdotettua julkisuuslain soveltamisalan laajentamista julkisyhteisöjen määräysvallassa oleviin yhteisöihin. Katsomme, että tulisi laajemmin arvioida nykyisten salassapitoperusteiden riittävyttä soveltamisalan laajentamisen sijasta, ja lisäksi soveltamisalan laajentamisen aiheuttamia kokonaiskustannuksia ja hallinnollista taakkaa liiketaloudellista toimintaa harjoittaville yhtiöille.

Minkälaisia erilaisia turvallisuuteen liittyviä vaikutuksia arvioitte mietinnössä ehdotetulla julkisuuslain soveltamisalan laajentamisella olevan? Ovatko voimassa olevan julkisuuslain salassapitoperusteet riittävät suojaamaan tietoja, joita on ehdotuksen mukaan soveltamisalan piiriin uutena tai laajemmin tulevien toimijoiden hallussa? Onko organisaatiollanne hallussa tietoja, joiden salassapito olisi välttämätöntä esimerkiksi turvallisuusnäkökohtien vuoksi eikä niiden salassapito ole mahdollista voimassa olevassa laissa tai erityislaeissa säädettyjen salassapitoperusteiden perusteella?

-

Muut mietinnön ehdotukset

Olisiko muilla kuin lain soveltamisalaa laajentavilla ehdotuksilla organisaationne näkökulmasta turvallisuusvaikutuksia ja minkälaisia nämä vaikutukset olisivat?

-

Lakiehdotus ja säännöskohtaiset perustelut

Huomionne luvuittain lakiehdotukseen ja sitä koskeviin säännöskohtaisiin perusteluihin?

1 luku

-

2 luku

-

3 luku

-

4 luku

-

5 luku

-

6 luku

-

7 luku

-

8 luku

-

Muut huomiot

Muut mahdolliset huomionne?

-

Hannu Hervos
Tapio Oy, Tapio Palvelut Oy